

Kiek studentui kainuoja palikti tėvynę?

Į užsienio universitetus norintys stoti abiturientai nerimauja dėl to, kad studijoms bei pragyvenimui jie neturės lėšų. Nors mokslai svetur nėra pigūs, studijos svetur šiuo metu yra nesunkiai išpildoma svajonė. Kai kurios valstybės studentams suteikia ir nemažas stipendijas, ir lengvatines paskolas, ir galimybę padirbėti.

Olandija: verta siekti ir paramos

Studijos užsienyje suteikia itin kokybišką, darbdavių palankiai vertinamą tarptautinį išsilavinimą. O ir pačios Vakarų bei Skandinavijos valstybės yra suinteresuotos, kad jose aukštojo mokslo galėtų siekti gabūs jauni žmonės iš bet kurios Europos Sąjungos valstybės.

Olandija yra viena iš patraukliausių valstybių svetur mokytis traukiančiam jaunimui, nors joje mokslas – mokamas: šalies universitetuose metinė bakalauro studijų įmoka siekia 2060 eurų. Visgi pirmakursiai nuo 2018 m. pirmus savo studijų metus moka tik pusę šios sumos (1030 Eur). Kompensaciją skiria Olandijos vyriausybė, nes pirmaisiais studijų metais studentui tenka ir taip daug išlaidų.

Visi bent 14 val. per savaitę dirbantys studentai gali gauti valstybės paramą – stipendiją – kuri per mėnesį siekia 386 eurus. Be to, studentas per mėnesį vidutiniškai gali užsidirbti 330 eurų ir dar gauti 867 eurų paramos, kurią sudaro studijų paskola, parama ir nemokamas transporto bilietas. Tiesa, paramos dydžiui įtakos turi ir tėvų pajamų dydis.

Vidutinės mėnesio išlaidos: būstui, komunaliniams mokesčiams, transportui, maistui, laisvalaikiui Olandijoje sukasi apie 500–1000 eurų. Tikslesnė suma priklauso nuo individualių paties studento poreikių. Tuo tarpu minimalus valandinis atlyginimas 18–22 metų asmenims svyruoja tarp 4,07–7,6 eurų už valandą, nuo 23 metų – siekia 8,95 eurus.

Danija: mokslai ir finansai

Lietuvių studijomis užsienyje besirūpinančios organizacijos „Kastu International“ duomenimis, pagrindinė išvykstančių studijuoti svetur kryptis yra Danija. Ši valstybė jaunuoliams – ypač patraukli, nes tiek bakalauro, tiek magistrantūros studijos yra nemokamos, o jų kokybė – labai gera. Negana to, studijose puikiai derinama teorija ir praktika.

Pasak Aalborg universitete (Aalborg University) robotiką studijavusio Edvardo Vyšniausko, studijų kokybė jis liko labai patenkintas.

„Jei tik iškildavo problemų, dėstytojai visada padėdavo. Atliekant individualias užduotis jie nuolat užsukdavo į auditorijas, kuriose dirbo studentai ir pagelbėdavo visiems, kam kildavo

sunkumų.

Studentai gali bet kada užsukti į laboratorijas atlikti eksperimentų – universitetas jiems atviras visą parą. O ir pačių dalykų mokymo gilumą vertinu tikrai gerai, nes viskas dėstoma aiškiai ir suprantamai“, – patirtimi dalijosi Edvardas.

Danoje iš ES šalių atvykstantiems studijuoti žmonėms, kurie bestudijuodami dirba nors 10-12 valandų per savaitę, yra suteikiama galimybė gauti ir valstybės paramą – Danijos studento stipendiją.

Tiesa, keli Danijos koledžai ima privalomą studijų reikmenų mokesčių, skirtą knygoms bei kitoms mokslų reikmėms apmokėti. Šių mokesčių studentai turi sumokėti tada, kai gauna oficialų priėmimo laišką. Mokestis yra mokamas tik vieną kartą – įstojus.

Vis dėlto daugeliui būsimųjų studentų tėvų nerimą kelia ir tai, kad užsienyje pragyvenimo lygis yra aukštas, o Danija – ne išimtis.

„Vyrauja nuomonė, kad Danijoje gyventi labai brangu – kad toje šalyje daug kainuoja maistas, paslaugos, ką jau kalbėti apie laisvalaikį. Studijavau VIA universitete (VIA University College), todėl galiu lengvai palyginti ir maisto, ir paslaugų kainas. Lietuvoje jos jau seniai nebėra žemesnės, grįžęs į tėvynę tuo įsitikinau“, – patikino Aleksas Petraška.

Danijoje vidutinis mėnesinis studentų atlyginimas, kai dirbama 15 valandų per savaitę, siekia 829 eurus. Būstui ir komunaliniams mokesčiams prireikia 250-500 eurų per mėnesį. Maistui, transportui bei laisvalaikiui – dar kita tiek.

Anglija: paskolos ir jų įmokos

Bakalauro studijos Anglijoje pareikalauja apie 9250 svarų (maždaug 10 360 Eur) per metus. Magistrantūros studijų kainos prasideda nuo 4000 svarų (4480 Eur). Paskaičiuota ir tai, kad būsto nuomai, jo išlaikymui bei kasdienėms išlaidoms per mėnesį Anglijoje prireikia apie 400–800 svarų sterlingų.

Nors mokslas lietuvių akimis Anglijoje nėra pigus, paskola visų pakopų studijų mokesčiui padengti yra teikiama palankiomis sąlygomis ir gali būti suteikiama trisdešimčiai metų.

Paskolą gali gauti visi Lietuvos piliečiai, kurie gimtinėje arba kitoje ES šalyje gyveno pastaruosius trejus metus. Tiesa, paskolos dydis negali viršyti minėtos universitetų nustatytos aukštojo mokslo kainos – 9250 svarų sterlingų. Patys geriausi studentai gali tikėtis gauti finansinę paramą iš universiteto: priklausomai nuo universiteto, suma gali

Kiek studentui kainuoja palikti tėvynę?

varijuoti nuo 150 iki 3000 svarų.

Anot „Kastu International“ konsultanto Vytauto Murausko, paskolą gražinti pradeda baigus studijas ir susiradus tokį darbą, kur mėnesio atlygis yra ne mažesnis nei nustatytas minimalus pajamų lygis - 1750 svarų (2320 eurų). Taigi paskolos įmokų nereikia mokėti tol, kol pajamos neviršija minimumo. Uždirbant daugiau, paskolos įmoka padidėja 6 proc.: paskaičiuotais nuo sumos, viršijančios minimalų atlygį.

Pavyzdžiui, studentas paėmė maksimalią 9250 svarų paskolą. Priskaičiavus palūkanas, kurios šiuo metu yra 3,9 proc., jam reikės gražinti 9611 svarų. Jeigu studento pajamos per metus siekia 23 000 svarų, gražinama paskolos dalis yra skaičiuojama nuo 2000 svarų (t. y. $23\ 000 - 21\ 000 = 2000$). 6 proc. nuo 2000 svarų yra 120 svarų - tai ir yra mokėtina suma per metus; 10 svarų per mėnesį.

„Paskola dar nereikia, kad jaunas žmogus negalės iškelti iš Anglijos kojos tol, kol jos negražins. Mokėti įmokas galima ir grįžus į Lietuvą. Tokiu atveju alga, neatskaičius mokesčių, turi siekti 1217 eurų“, - teigė V. Murauskas.

Pavyzdžiui, jaunuolis uždirba 1500 eurų per mėnesį. Minimalus nustatytas pajamų dydis Lietuvoje yra 1217 eurų. Taigi, mėnesinė įmoka už studijų paskolą būtų 25,47 euro (tai yra $(1500 - 1217) \times 0,09$ proc.).

Anot V. Murausko, jei per 30 metų nepavyksta gražinti visos paskolos, likusi nesumokėta jos dalis yra nurašoma.

Sukūrė sistemą

Tad ką daryti abiturientui, kuris nori stoti į universitetą užsienyje? Visų pirma - išsirinkti studijų programą, pateikti dokumentus bei pasitikrinti anglų kalbos žinias. „Kastu International“ organizacija yra sukūrusi trijų žingsnių sistemą, padedančią tą padaryti. Talkinant konsultantams, stojimo procesas užima mažiau laiko, yra lengvai suprantamas, patikimas ir nemokamas.

Kai kurios aukštosios mokyklos jau šiuo metu priima prašymus studijoms: pavyzdžiui, Danijos universitetai dokumentų laukė iki kovo 1-osios, tačiau kai kuriose studijų programose dar liko laisvų vietų. Tuo tarpu Olandijoje kiek paprasčiau - ten stojimas į universitetus vyksta kiaurus metus, tačiau pirmasis etapas trunka iki balandžio 1 d. Anglijoje studijų prašymai priimami iki birželio 30 d.

Kiek studentui kainuoja palikti tėvynę?

Gali būti aktuali [paskola automobiliui](#)

